

Innovatie als sleutel

Citation for published version (APA):

Gijsbers, R. (2013). Innovatie als sleutel. *Cobouw*, 13-13.

Document status and date:

Gepubliceerd: 01/01/2013

Document Version:

Uitgevers PDF, ook bekend als Version of Record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.tue.nl/taverne

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

openaccess@tue.nl

providing details and we will investigate your claim.

Innovatie als sleutel

De eerste kop van *Cobouw* die ik in 2013 las had meteen mijn positieve aandacht. 'Innovatie is het sleutelwoord' bleek uit de nieuwjaarsenquête onder een aantal kopstukken in de bouw.

Innovatie wordt hierin aangehaald als het middel om de bouw uit het slop te trekken en de kwaliteit hoog te houden.

Innovatie is de drijvende kracht achter een universiteit. Tegen onderzoek wordt vanuit de praktijk vaak sceptisch aangekeken, met het beeld dat men vooral theoretisch bezig is. Echter als onderzoekers bij bouwproductontwikkeling zetten wij graag voet buiten de ivoren toren. Juist in de praktijk valt namelijk ontzettend veel te leren. Bovendien, wat wordt ontwikkeld moet ook kunnen worden toegepast of geproduceerd op de werkvloer. Het is daarom belangrijk om elkaar op waarde te schatten. Doorgewinterde bouwers kennen immers alle kneepjes van het vak en zijn daardoor expert in maakbaarheid. Ontwikkelen is echter ook weer een vak apart, juist omdat het vaak zo lastig is om van de gebaande paden af te wijken.

De bouw kent geen rijke innovatiecultuur, in tegenstelling tot andere technische sectoren. De toegepaste bouwmethoden en materialen zijn door de oogharen gezien al eeuwenlang onveranderd. Dit komt doordat

vernieuwingen dikwijls vooral een verbetering van het voorgaande zijn in plaats van een baanbrekende noviteit. De wijze waarop de bouwsector functioneert is hier debet aan. Bouwbedrijven werken voornamelijk volgens een vaste, bekende methode aan plannen die reeds volledig uitgedetailleerd zijn. Het belangrijkste deel van de innovatie in de bouw komt dan ook uit de toeleverende industrie (circa 65 procent) en adviesbureaus zijn goed voor circa 9 procent. Cijfers van TNO tonen dat de bouw slechts circa 0,2 procent van de omzet aan R&D uitgeeft, terwijl dit in andere sectoren gemiddeld een factor 10 tot 15 hoger ligt (in de technologische industrie zelfs meer dan 5,3 procent in 2009). De rendementen in deze sectoren zijn 5 tot 15 procent, terwijl de faalkosten meestal niet meer dan 1 tot 2 procent zijn. In de aannemerij blijkt grofweg het omgekeerde het geval te zijn.

Ik durf niet stellig te beweren dat de relatie tussen innovatiedrang en winstoptimalisatie significant is, maar in de vergelijking met andere technische sectoren is het wel degelijk opvallend.

De bouw zit op slot. Wellicht is innovatie de sleutel?

Dr.ir. Roel Gijsbers
TU Eindhoven